

מסכת אבות
פרק ב' – רבי אומר

סיכומי המשניות	
[א]	<p>רבי אומר</p> <p>(1) איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם (2) כל שהיא תפארת לעושה ותפארת לו מן האדם (3) והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה (4) שאין אתה יודע מתן שכרן של מצות (5) והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה</p> <p>והסתכל בשלשה דברים</p> <p>(1) ואי אתה בא לידי עבירה (2) דע מה למעלה ממך (3) עין רואה (4) ואוזן שומעת (5) וכל מעשיך בספר נכתבין :</p>
[ב]	<p>רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא אומר</p> <p>(1) יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עון (2) וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עון (3) וכל העמלים עם הצבור יהיו עמלים עמהם לשם שמים (4) שזכות אבותם מסייעתן וצדקתם עומדת לעד (5) ואתם מעלה אני עליכם שכר הרבה כאילו עשיתם :</p>
[ג]	<p>הוה זהירין ברשות</p> <p>(1) שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן (2) נראין כאוהבין בשעת הנאתן (3) ואין עומדין לו לאדם בשעת דחקו :</p>
[ד]	<p>הוא היה אומר</p> <p>(1) עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו (2) בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך.</p> <p>הלל אומר</p> <p>(1) אל תפרוש מן הצבור (2) ואל תאמן בעצמך עד יום מותך (3) ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו (4) ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שסופו להשמע (5) ואל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה :</p>
[ה]	<p>הוא היה אומר</p> <p>(1) אין בור ירא חטא (2) ולא עם הארץ חסיד (3) ולא הביישן למד (4) ולא הקפדן מלמד (5) ולא כל המרבה בסחורה מחכים (6) ובמקום שאין אנשים השתדל להיות איש :</p>
[ו]	<p>אף הוא ראה גולגלת אחת שצפה על פני המים</p> <p>(1) אמר לה על דאטפת אטפוך (2) וסוף מטיפיך יטופון :</p>
[ז]	<p>הוא היה אומר</p> <p>לרע</p> <p>(1) מרבה בשר מרבה רמה (2) מרבה נכסים מרבה דאגה (3) מרבה נשים מרבה כשפים (4) מרבה שפחות מרבה זמה (5) מרבה עבדים מרבה גזל</p> <p>לתועלות</p> <p>(1) מרבה תורה מרבה חיים (2) מרבה ישיבה מרבה חכמה (3) מרבה עצה מרבה תבונה (4) מרבה צדקה מרבה שלום (5) קנה שם טוב קנה לעצמו (6) קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא :</p>

[ח]	<p>רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי הוא היה אומר 1) אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך 2) כי לכך נוצרת חמשה תלמידים היו לרבן יוחנן בן זכאי ואלו הן: 1) רבי אליעזר בן הורקנוס 2) ורבי יהושע בן חנניה 3) ורבי יוסי הכהן 4) ורבי שמעון בן נתנאל 5) ורבי אלעזר בן ערך הוא היה מונה שבחן 1) רבי אליעזר בן הורקנוס בור סיד שאינו מאבד טפה 2) רבי יהושע אשרי יולדתו 3) רבי יוסי חסיד 4) רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא 5) ורבי אלעזר בן ערך מעין המתגבר הוא היה אומר 1) אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים 2) ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה 3) מכריע את כולם אבא שאול אומר משמו 1) אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים 2) ורבי אליעזר בן הורקנוס אף עמהם 3) ורבי אלעזר בכף שניה 4) מכריע את כולם :</p>
[ט]	<p>מהו דרך הישרה אמר להם 1) צאו וראו איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם רבי אליעזר אומר 1) עין טובה רבי יהושע אומר 1) חבר טוב רבי יוסי אומר 1) שכן טוב רבי שמעון אומר 1) הרואה את הנולד רבי אלעזר אומר 1) לב טוב אמר להם 1) רואה אני את דברי אלעזר בן ערך שבכלל דבריו דבריכם אמר להם 1) צאו וראו איזוהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם רבי אליעזר אומר 1) עין רעה רבי יהושע אומר 1) חבר רע רבי יוסי אומר 1) שכן רע רבי שמעון אומר 1) הלוח ואינו משלם 2) אחד הלוח מן האדם כלוח מן המקום ברוך הוא רבי אלעזר אומר 1) לב רע אמר להם 1) רואה אני את דברי אלעזר בן ערך שבכלל דבריו דבריכם :</p>

מסכת אבות
פרק ב' – רבי אומר

[י]	<p>הם אמרו שלשה שלשה דברים רבי אליעזר אומר</p> <p>(1) יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך (2) ואל תהי נוח לכעוס (3) ושוב יום אחד לפני מיתתך (4) והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים (5) והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה (6) שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב (7) ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש :</p>
[יא]	<p>רבי יהושע אומר</p> <p>(1) עין הרע (2) ויצר הרע (3) ושנאת הבריות (4) מוציאין את האדם מן העולם :</p>
[יב]	<p>רבי יוסי אומר</p> <p>(1) יהי ממון חברך חביב עליך כשלך (2) והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך (3) וכל מעשיך יהיו לשם שמים :</p>
[יג]	<p>רבי שמעון אומר</p> <p>(1) הוי זהיר בקרית שמע ובתפלה (2) וכשאתה מתפלל אל תעש תפלתך קבע (3) אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא שנאמר (יואל ב') כי אל חנון ורחום הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה (4) ואל תהי רשע בפני עצמך :</p>
[יד]	<p>רבי אלעזר אומר</p> <p>(1) הוי שקוד ללמוד תורה (2) ודע מה שתשיב לאפיקורוס (3) ודע לפני מי אתה עמל (4) ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך :</p>
[טו]	<p>רבי טרפון אומר</p> <p>(1) היום קצר (2) והמלאכה מרובה (3) והפועלים עצלים (4) והשכר הרבה (5) ובעל הבית דוחק :</p>
[טז]	<p>הוא היה אומר</p> <p>(1) לא עליך המלאכה לגמור (2) ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה (3) אם למדת תורה הרבה נותנים לך שכר הרבה (4) ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך (5) ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא :</p>